

บทที่ ๔

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง การใช้คำ เป็น ในภาษาไทย พอสรุปได้ดังนี้

ประการแรก คำ เป็น มี ๖ ความหมาย จำแนกได้ดังนี้

๑. คำ เป็น ที่หมายความว่ามีชีวิตอยู่
๒. คำ เป็น ที่หมายความว่าได้ที่ ✕
๓. คำ เป็น ที่มีความหมายแสดงสภาพ
๔. คำ เป็น ที่หมายความที่สามารถ รู้วิธี
๕. คำ เป็น ที่มีความหมายตามคำกริยาหรือข้อความที่มาข้างหน้า
๖. คำ เป็น ที่เน้นความหมายคำอื่น

คำ เป็น ที่หมายความว่ามีชีวิตอยู่

คำ เป็น ที่หมายความว่ามีชีวิตอยู่ มีที่ใช้ดังนี้

๑. คำ เป็น ที่เป็นหน่วยกริยา

คำ เป็น ที่เป็นหน่วยกริยาจะมีคำบ่งเวลา ได้แก่ ยัง อยู่ หรือคำกริยาแสดงอาการที่บอกทิศทางได้แก่ ขึ้นมา ปรากฏอยู่ด้วย

๒. คำ เป็น ที่เป็นหน่วยขยายในหน่วยนาม

คำ เป็น ที่เป็นหน่วยขยายในหน่วยนามจะมีตำแหน่งอยู่หลังคำนามที่เป็นหน่วยหลัก

คำ เป็น ที่หมายความว่าได้ที่

คำ เป็น ที่มีความหมายว่าได้ที่จะใช้เป็นหน่วยกริยาได้อย่างเดียวและจะต้องมีคำบอกการถามได้แก่ หรือยัง หรือคำบ่งเวลา ได้แก่ แล้ว ยัง ปรากฏอยู่ด้วย

คำ เป็น ที่มีความหมายแสดงสภาพ

คำ เป็น ที่มีความหมายแสดงสภาพมีที่ใช้ดังนี้

๑. คำ เป็น ที่เป็นหน่วยกริยา

คำ เป็น ที่เป็นหน่วยกริยา อาจปรากฏหน้าคำนาม คำกริยา คำแยกประ เภท คำบอกจำนวน คำไม่ชี้เฉพาะ หรือปรากฏหน้ากลุ่มคำที่ประกอบด้วยคำแยกประ เภทและคำบ่งชี้ โดยคำ เป็น จะทำหน้าที่เป็นหน่วยกริยา คำหรือกลุ่มคำเหล่านี้จะช่วยเสริมความหมาย

๒. คำ เป็น ที่เป็นส่วนประกอบของหน่วยขยายในหน่วยนาม

คำ เป็น ที่เป็นส่วนประกอบของหน่วยขยายในหน่วยนามอาจปรากฏหน้าคำบอก จำนวนหรือปรากฏหน้ากลุ่มคำที่ประกอบด้วยคำบอกจำนวนและคำแยกประ เภท กลุ่มคำที่ประกอบด้วยคำนามและคำบอกจำนวน และกลุ่มคำที่ประกอบด้วยคำนาม คำปฏิเสธและคำบอกจำนวน โดยคำ เป็น จะร่วมกับคำหรือกลุ่มคำเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นหน่วยขยายในหน่วยนาม

๓. คำ เป็น ที่เป็นส่วนประกอบของหน่วยขยายในหน่วยกริยา

คำ เป็น ที่เป็นส่วนประกอบของหน่วยขยายในหน่วยกริยาอาจปรากฏหน้าคำกริยา คำพิเศษ คำบอกโอกาส คำบอกความถี่ คำบอกลำดับ หรือปรากฏหน้ากลุ่มคำที่ประกอบด้วยคำแยกประ เภทและคำบอกลำดับ กลุ่มคำที่ประกอบด้วยคำบอกจำนวนและคำแยกประ เภท กลุ่มคำที่ประกอบด้วยคำว่า อย่าง และคำกริยา กลุ่มคำที่ประกอบด้วยคำว่า อย่าง และคำบอกจำนวน กลุ่มคำที่ประกอบด้วยคำนามและคำบอกจำนวน นอกจากนี้คำ เป็น อาจปรากฏหน้าคำนามและมีคำว่า อย่าง หรือคำปฏิเสธปรากฏหน้าคำว่า เป็น อีกทีหนึ่งโดยคำ เป็น จะร่วมกับคำหรือกลุ่มคำเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นหน่วยขยายในหน่วยกริยา

คำ เป็น ที่หมายความว่าสามารถ รู้วิธี

คำ เป็น ที่หมายความว่าสามารถ รู้วิธี มีที่ใช้ดังนี้

๑. คำ เป็น ที่เป็นหน่วยกริยา

คำ เป็น ที่เป็นหน่วยกริยาหมายความว่าสามารถ รู้วิธี ในบางกรณีไม่มีหน่วยนาม ตามหลัง ความหมายจะไม่ชัดเจนว่าสามารถในเรื่องอะไร ในบางกรณี จะมีหน่วยนามตามหลัง ช่วยให้รู้ว่าสามารถในเรื่องอะไร แต่หน่วยนามที่ตามหลังคำ เป็น ที่มีความหมายเช่นนี้จะจำกัดมาก

๒. คำ เป็น ที่เป็นหน่วยขยายในหน่วยกริยา

คำ เป็น ที่เป็นหน่วยขยายในหน่วยกริยา หมายความว่าสามารถ รู้วิธี จะมีตำแหน่งปรากฏอยู่หลังคำกริยาที่เป็นหน่วยหลัก ในกรณีที่คำกริยานั้น เป็นคำกริยาชนิดที่ต้องมีหน่วยนามตามหลัง ตำแหน่งของคำว่า เป็น จะอยู่หลังหน่วยนามอีกทีหนึ่ง

คำ เป็น ที่มีความหมายตามคำกริยาหรือข้อความที่มาข้างหน้า

คำ เป็น ที่มีความหมายตามคำกริยาหรือข้อความที่มาข้างหน้าใช้ เป็นหน่วยกริยาได้
อย่างเดี่ยวโดยจำแนกได้ดังนี้

๑. คำ เป็น ที่เป็นหน่วยกริยาที่ใช้แทนหน่วยกริยาอื่น

คำ เป็น ที่เป็นหน่วยกริยาที่ใช้แทนหน่วยกริยาอื่น จะปรากฏในประโยคไม่เริ่ม
และจะใช้แทนหน่วยกริยาที่ปรากฏในประโยคเริ่ม

๒. คำ เป็น ที่เป็นหน่วยกริยาที่ใช้แทนข้อความที่มาข้างหน้า

คำ เป็น ที่เป็นหน่วยกริยาที่ใช้แทนข้อความที่มาข้างหน้า มักจะมีคำว่า เมื่อ ที่
การที่ เหตุที่ และถ้า ปรากฏอยู่ข้างหน้า และมักมีกลุ่มคำ เช่นนี้ เช่นนั้น ดังนี้ ดังนั้น
แบบนี้ แบบนั้น อย่างนี้ และอย่างนั้นปรากฏอยู่หลังคำ เป็น
คำ เป็น ที่เน้นความหมายคำอื่น

คำ เป็น ที่เน้นความหมายคำอื่น แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑. คำ เป็น ที่ปรากฏหน้าคำหรือกลุ่มคำที่เน้น

คำ เป็น ที่ปรากฏหน้าคำหรือกลุ่มคำที่เน้น มีที่ใช้ ๓ ประการคือ คำ เป็น
ที่เป็นหน่วยกริยาจะปรากฏหน้าคำเชื่อม คำ เป็น ที่เป็นหน่วยขยายในหน่วยกริยาจะปรากฏหน้า
คำกริยา และคำ เป็น ที่เป็นส่วนประกอบของหน่วยขยายในหน่วยนามหรือหน่วยขยายใน
หน่วยกริยาจะปรากฏหน้ากลุ่มคำที่ประกอบด้วยคำบอกจำนวนและคำแยกประเภท โดยคำ เป็น
จะช่วย เน้นความหมายของคำหรือกลุ่มคำเหล่านั้น

๒. คำ เป็น ที่ปรากฏระหว่างคำที่เน้น

คำ เป็น ที่ปรากฏระหว่างคำที่เน้นใช้ เป็นหน่วยกริยาได้โดยเดี่ยว อาจปรากฏ
ระหว่างคำนามหรือคำกริยาหรือคำบ่ง เวลาหรือคำบอกจำนวนหรือคำปฏิเสธ โดย คำ เป็น
จะช่วย เน้นความหมายของคำเหล่านั้น

ประการที่สอง คำ เป็น ที่ประกอบด้วยคำอื่นแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑. คำ เป็น ที่ประกอบด้วยคำอื่นเป็นคำประสม

๒. คำ เป็น ที่ประกอบด้วยคำอื่นเป็นคำซ้อน

๓. คำ เป็น ที่ประกอบด้วยคำอื่นเป็นส่วนวน

๔. คำ เป็น ที่ประกอบด้วยคำอื่นเป็นส่วนวน เปรียบ เทียบ

คำ เป็น ที่ประกอบด้วยคำอื่นเป็นคำประสม

คำ เป็น ที่ประกอบด้วยคำอื่นเป็นคำประสม จะเป็นคำ เป็น ที่หมายความว่ามีชีวิตอยู่ คำ เป็น ที่มีความหมายแสดงสภาพ และ คำ เป็น ที่หมายความว่าจะสามารถ รู้วิธี ดังนี้

๑. คำประสมที่ประกอบด้วยคำว่า เป็น ที่หมายความว่ามีชีวิตอยู่ มีที่ใช้ ๓ ประการ คือใช้เป็นหน่วยนาม เป็นหน่วยกริยาและเป็นหน่วยขยายในหน่วยนาม

๒. คำประสมที่ประกอบด้วยคำว่า เป็น ที่มีความหมายแสดงสภาพ มีที่ใช้ ๓ ประการ คือใช้เป็นหน่วยกริยา เป็นหน่วยขยายในหน่วยนาม และเป็นหน่วยขยายในหน่วยกริยา

๓. คำประสมที่ประกอบด้วยคำว่า เป็น ที่หมายความว่าจะสามารถ รู้วิธี ใช้เป็นหน่วยกริยาได้อย่างเดียว

คำ เป็น ที่ประกอบด้วยคำอื่นเป็นคำซ้อน

คำ เป็น ที่ประกอบด้วยคำอื่นเป็นคำซ้อน แบ่งตามลักษณะการประกอบคำได้ ๒ ประเภทคือ คำ เป็น ที่ประกอบด้วยคำอื่นเป็นคำซ้อน ๒ พยางค์ และคำ เป็น ที่ประกอบด้วยคำอื่นเป็นคำซ้อน ๔ พยางค์

๑. คำ เป็น ที่ประกอบด้วยคำอื่นเป็นคำซ้อน ๒ พยางค์

คำ เป็น ที่ประกอบด้วยคำอื่นเป็นคำซ้อน ๒ พยางค์ จะเป็นคำ เป็น ที่หมายความว่ามีชีวิตอยู่เท่านั้นโดยใช้เป็นหน่วยกริยาได้อย่างเดียว

๒. คำ เป็น ที่ประกอบด้วยคำอื่นเป็นคำซ้อน ๔ พยางค์

คำ เป็น ที่ประกอบด้วยคำอื่นเป็นคำซ้อน ๔ พยางค์ จะเป็นคำ เป็น ที่หมายความว่ามีชีวิตอยู่ และคำ เป็น ที่มีความหมายแสดงสภาพดังนี้

๒.๑ คำซ้อน ๔ พยางค์ที่ประกอบด้วยคำว่า เป็น ที่หมายความว่ามีชีวิตอยู่

คำซ้อน ๔ พยางค์ที่ประกอบด้วยคำว่า เป็น ที่หมายความว่ามีชีวิตอยู่

แบ่งได้เป็น ๒ ประเภทคือ คำซ้อนซ้ำสลับและคำซ้อนสัมผัสกลางคำ

๒.๑.๑ คำซ้อนซ้ำสลับที่ประกอบด้วย คำว่า เป็น ที่หมายความว่ามีชีวิตอยู่มีที่ใช้ ๓ ประการคือใช้เป็นหน่วยนาม เป็นหน่วยกริยาและเป็นหน่วยขยายในหน่วยกริยา

๒.๑.๒ คำซ้อนสัมผัสกลางคำที่ประกอบด้วยคำว่า เป็น ที่หมายความว่ามีชีวิตอยู่ ใช้เป็นหน่วยกริยาได้อย่างเดียว

๒.๒ คำซ้อน ๔ พยางค์ที่ประกอบด้วยคำว่า เป็น ที่มีความหมายแสดงสภาพ คำซ้อน ๔ พยางค์ที่ประกอบด้วยคำว่า เป็น ที่มีความหมายแสดงสภาพแบ่งออกเป็น ๓ ประเภทคือ คำซ้อนซ้ำคู่ คำซ้อนซ้ำสลับและคำซ้อนสลับคู่กลางคำ

๒.๒.๑ คำซ้อนซ้ำคู่ที่ประกอบด้วยคำว่า เป็น ที่มีความหมายแสดงสภาพ ใช้เป็นหน่วยกริยาได้อย่างเดียว

๒.๒.๒ คำซ้อนซ้ำสลับที่ประกอบด้วยคำว่า เป็น ที่มีความหมายแสดงสภาพมีที่ใช้ ๓ ประการคือ ใช้เป็นหน่วยกริยา เป็นหน่วยขยายในหน่วยนาม และเป็นหน่วยขยายในหน่วยกริยา

๒.๒.๓ คำซ้อนสลับคู่กลางคำที่ประกอบด้วยคำว่า เป็น ที่มีความหมายแสดงสภาพ ใช้เป็นหน่วยกริยาได้อย่างเดียว

คำ เป็น ที่ประกอบด้วยคำอื่นเป็นส่วน

คำ เป็น ที่ประกอบด้วยคำอื่นเป็นส่วน จะเป็นคำ เป็น ที่หมายความว่ามีชีวิตอยู่ คำ เป็น ที่มีความหมายแสดงสภาพ และคำ เป็น ที่หมายความว่าสามารถ รู้วิธี ดังนี้

๑. ส่วนที่ประกอบด้วยคำว่า เป็น ที่หมายความว่ามีชีวิตอยู่ ใช้เป็นหน่วยกริยาได้อย่างเดียว

๒. ส่วนที่ประกอบด้วยคำว่า เป็น ที่มีความหมายแสดงสภาพ แบ่งออกเป็น ๔ ประเภทคือ ส่วนที่ เป็น อยู่ต้นส่วน ส่วนที่ ไม่เป็น อยู่ต้นส่วน ส่วนที่ เป็น อยู่กลางส่วนและส่วนที่ เป็น อยู่ท้ายส่วน

๒.๑ ส่วนที่ เป็น อยู่ต้นส่วนมีที่ใช้ ๕ ประการคือ ใช้เป็นหน่วยกริยา เป็นหน่วยขยายในหน่วยนาม เป็นหน่วยขยายในหน่วยกริยา เป็นส่วนประกอบของหน่วยขยายในหน่วยนามและเป็นหน่วยเชื่อม

๒.๒ ส่วนที่ ไม่เป็น อยู่ต้นส่วนมีที่ใช้ ๓ ประการคือ ใช้เป็นหน่วยกริยา เป็นหน่วยขยายในหน่วยนาม และเป็นหน่วยขยายในหน่วยกริยา

๒.๓ ส่วนที่ เป็น อยู่กลางส่วนมีที่ใช้ ๔ ประการคือ ใช้เป็นหน่วยนาม เป็นหน่วยกริยา เป็นหน่วยขยายในหน่วยกริยาและเป็นหน่วยเชื่อม

๒.๔ ส่วนวนที่ เป็น อยู่ท้ายส่วนวนใช้เป็นหน่วยกริยาได้อย่างเดียว

๓. ส่วนวนที่ประกอบด้วยคำว่า เป็น ที่หมายความว่าจะสามารถ รู้วิธี ใช้เป็นหน่วยกริยาได้อย่างเดียว

คำ เป็น ที่ประกอบกับคำอื่นเป็นส่วนวนเปรียบเทียบ

คำ เป็น ที่ประกอบกับคำอื่นเป็นส่วนวนเปรียบเทียบจะเป็นคำ เป็น ที่มีความหมายแสดงสภาพเท่านั้น ส่วนวนเปรียบเทียบที่มีคำว่า เป็น เป็นส่วนประกอบอาจมีลักษณะดังนี้ คือ เป็น + สิ่งที่น่ามาเปรียบ และสิ่งที่ต้องการเปรียบ + เป็น + สิ่งที่น่ามาเปรียบ

๑. เป็น + สิ่งที่น่ามาเปรียบจะมีส่วนประกอบดังนี้

๑.๑ เป็น + คำนามหรือนามวลี

๑.๒ เป็น + ประโยค

ส่วนวนเปรียบเทียบที่มีส่วนประกอบทั้ง ๒ แบบข้างต้นต่างก็ใช้เป็นหน่วยกริยาได้อย่างเดียว

๒. สิ่งที่ต้องการเปรียบ + เป็น + สิ่งที่น่ามาเปรียบ จะมีส่วนประกอบดังนี้

๒.๑ คำกริยา + เป็น + คำนามหรือนามวลี

๒.๒ คำกริยา + เป็น + คำกริยา

๒.๓ คำกริยา + เป็น + ประโยค

ส่วนวนเปรียบเทียบที่มีส่วนประกอบทั้ง ๓ แบบข้างต้นต่างก็ใช้เป็นหน่วยกริยาได้อย่างเดียว

๒.๔ คำนาม + เป็น + คำนามหรือนามวลี

๒.๕ คำนาม + เป็น + ประโยค

ส่วนวนเปรียบเทียบที่มีส่วนประกอบทั้ง ๒ แบบข้างต้นต่างก็มีที่ใช้ ๒ ประการคือใช้เป็นประโยคและเป็นหน่วยขยายในหน่วยกริยา

ข้อเสนอแนะ

๑. ศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำ เป็น ในสมัยสุโขทัย สมัยอยุธยาและสมัยปัจจุบันว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร

๒. ศึกษาคำอื่น ๆ ในภาษาไทยที่มีที่ใช้ได้มากมายเช่นเดียวกับคำว่า เป็น